

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Olga Semeniuk
Sekretarz Stanu

Data: 28 października 2022 r.
Znak sprawy: DGC-V.0033.29.2022

**Pani
Wioletta Zwara
Sekretarz
Komitetu Rady Ministrów
do spraw Cyfryzacji
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów**

Dotyczy: przekazania projektu ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (UD369)

Szanowna Pani Sekretarz,

w związku z trwającym procesem legislacyjnym projektu ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (nr UD369 w Wykazie Prac Legislacyjnych i Programowych Rady Ministrów), przekazuję w załączeniu projekt ustawy będący wynikiem uwzględnienia części uwag zgłoszonych w ramach uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych, z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji, z uprzejmą prośbą o zaopiniowanie projektu przez Komitet Cyfryzacji Rady Ministrów.

Informacja o projekcie ustawy

W „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020, z perspektywą do 2030 r.” (M.P. 2017 r. poz. 260) jako jeden z projektów strategicznych w obszarze „Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem” wymieniona jest „Reforma procesu inwestycyjno-budowlanego”.

Reforma procesu inwestycyjno-budowlanego w zakresie procesu budowlanego została zrealizowana poprzez ustawę z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 471, z późn. zm.). Projekt zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz innych ustaw jest kontynuacją reformy procesu inwestycyjno-budowlanego w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Reforma planowania przestrzennego jest również jednym z kamieni milowych Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, wymienionym w części grantowej w komponencie „Odporność i konkurencyjność gospodarki”: „A.1.3 Reforma planowania i zagospodarowania przestrzennego”.

Potrzeba zmian w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741, 784, 922 i 1873), obowiązującej od 2003 r. jest od dawna przedmiotem szerokiej dyskusji społecznej samorządowców, urbanistów, środowisk naukowych, inwestorów i mieszkańców. Wśród podstawowych problemów wskazywane są: przewlekłość procedury sporządzania planów miejscowych, niedostateczna partycypacja społeczna w procesie planistycznym, prymat lokalizacji inwestycji w drodze decyzji o warunkach zabudowy, zwanej dalej „decyzją wz”, powodujący rozlewanie się zabudowy na terenach niezainwestowanych, utrudniony dostęp do usług społecznych, jak również niepewność procesu inwestycyjnego.

Przygotowanie reformy systemu planowania przestrzennego wymaga pilnego dokonania zmian legislacyjnych w celu ułatwienia procedur i optymalizacji obowiązujących przepisów. Decyzje wz powinny być wydawane w zgodzie z polityką przestrzenną gminy i w ramach władztwa planistycznego. Jednym z najczęściej powtarzanych postulatów środowisk branżowych związanych z planowaniem przestrzennym jest zastąpienie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, dokumentu o charakterze aktu kierownictwa wewnętrznego aktem prawa miejscowego, którego ustalenia byłyby wiążące także przy wydawaniu decyzji wz. Dla poprawy jakości życia i racjonalizacji lokalizowania nowej zabudowy jest potrzebne wprowadzenie standardów warunkujących powstawanie nowych inwestycji mieszkaniowych od dostępu do niezbędnej infrastruktury społecznej.

Niezbędne jest również usprawnienie sporządzania planów miejscowych oraz zaproponowanie nowego narzędzia urbanistyki operacyjnej ułatwiającego inwestowanie przy zachowaniu zasad ładu przestrzennego i transparentności (zintegrowany plan inwestycyjny, zwany dalej „ZPI”).

Jednocześnie należy kontynuować rozpoczęty już proces cyfryzacji planowania przestrzennego, poprzez zwiększenie zakresu danych przestrzennych dla wszystkich nowo zdefiniowanych aktów planowania przestrzennego. Uszczegóławiając – wskazane jest zobligowanie jednostek samorządu terytorialnego m.in. do rozszerzenia obecnego zakresu danych przestrzennych dla miejscowych planów (poprzez dodanie wydzielen planistycznych oraz linii zabudowy), a także wyznaczenie obligatoryjnych danych przestrzennych dla nowego aktu prawa miejscowego – planu ogólnego. Istotną kwestią w przypadku planu ogólnego jest rezygnacja z załącznika w formie graficznej na

rzecz danych przestrzennych, które w sposób jednoznaczny określać będą wszystkie ustalenia aktu. Efektem wprowadzonych zapisów będą spójne, cyfrowe dane planistyczne w skali całego kraju, co w rezultacie umożliwi przeprowadzanie analiz przestrzennych służących m.in. kształtowaniu polityki przestrzennej oraz swobodną wymianę danych pomiędzy jednostkami. Proponowane regulacje stanowią następny krok, zbliżający krajowy model danych do docelowego wspólnotowego modelu określonego w Wytycznych do Dyrektywy INSPIRE.

W związku z powyższym, kolejnym celem związanym z cyfryzacją jest kontynuacja działań dotyczących maksymalnej dostępności społeczeństwa do danych dotyczących planowania przestrzennego. Służyć temu będzie wprowadzenie ogólnokrajowego Rejestru Urbanistycznego, prowadzonego w systemie teleinformatycznym, będącego źródłem danych i informacji przestrzennych w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego. W Rejestrze znajdą się między innymi akty planistyczne oraz dokumenty powstające w trakcie ich sporządzania, raporty z konsultacji społecznych, decyzje administracyjne związane z planowaniem przestrzennym czy rozstrzygnięcia organów nadzoru. Będzie to nieodpłatny, dostępny dla wszystkich zainteresowanych, zintegrowany system informacji. Trwające obecnie prace nad pilotażem Rejestru Urbanistycznego pozwolą na dopracowanie systemu i wyeliminowanie ewentualnych nieprawidłowości oraz jak najlepsze dostosowanie funkcjonalności do potrzeb jednostek samorządu terytorialnego. Podstawę do realizacji pilotażu stanowi Porozumienie w sprawie wspólnej realizacji projektu w zakresie przeprowadzenia Pilotażu Systemu Rejestru Urbanistycznego, zawarte pomiędzy Ministerstwem Rozwoju i Technologii a Kancelarią Prezesa Rady Ministrów w dniu 7 września 2022 r.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom, zapisy projektu zmiany ustawy zakładają także utworzenie uniwersalnego formularza do składania wniosków i uwag dotyczących aktów planowania przestrzennego (w tym wniosków o sporządzenie lub zmianę aktu czy uwag składanych w ramach konsultacji społecznych), możliwego do wypełnienia i złożenia zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej.

Projektowane przepisy reformy planowania przestrzennego stanowią podstawę do realizacji Platformy Urbanistycznej, będącej jedną z inwestycji określonych w komponencie C2.1.1 (tj. e-usługi publiczne, rozwiązania IT usprawniające funkcjonowanie administracji i sektorów gospodarki oraz technologie przełomowe w sektorze publicznym, gospodarce i społeczeństwie) w ramach Krajowego Planu Odbudowy. Platforma ta umożliwi racjonalizację zarządzania przestrzenią w skali całego kraju, podniesie efektywność zarządzania, ułatwi partycypację społeczną a także

zapewni transparentność procedur planistycznych przy jednoczesnym przyspieszeniu procesu inwestycyjnego. Realizacja projektu stanowi cel długoterminowy, podzielony na poszczególne etapy – jednym z pierwszych etapów jest wspomniany pilotaż Rejestru Urbanistycznego.

Planowany termin przyjęcia projektu ustawy przez Radę Ministrów – październik/listopad 2022 r.

Informacja o wynikach przeprowadzonych uzgodnień

25 kwietnia 2022 r. projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

16.05.2022 r. upłynął termin składania uwag w ramach uzgodnień międzyresortowych, konsultacji publicznych i opiniowania. Termin zaopiniowania projektu przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego upłynął 26.05.2022 r.

Projekt został przekazany do uzgodnienia członkom Rady Ministrów, Szefowi Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz Rządowemu Centrum Legislacji.

W ramach uzgodnień uwagi zgłosili:

1. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów,
2. Koordynator Oceny Skutków Regulacji w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów,
3. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
4. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej,
5. Pełnomocnik Rządu ds. Infrastruktury Energetycznej w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej,
6. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
7. Ministerstwo Obrony Narodowej,
8. Ministerstwo Infrastruktury,
9. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej,
10. Ministerstwo Aktywów Państwowych,
11. Ministerstwo Finansów,
12. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji,

13. Ministerstwo Zdrowia,
14. Ministerstwo Klimatu i Środowiska,
15. Pełnomocnik Rządu ds. OZE w Ministerstwie Klimatu i Środowiska,
16. Rządowe Centrum Legislacji.

W sumie w ramach uzgodnień międzyresortowych wpłynęło 338 uwag. W trakcie rozpatrywania uwag odbyło się kilkanaście spotkań uzgodnieniowych z przedstawicielami resortów, w celu uzgodnienia stanowiska w sprawie zgłoszonych uwag, między innymi z Ministerstwami: Klimatu i Środowiska, Funduszy i Polityki Regionalnej, Infrastruktury, Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

16.09.2022 r. projekt ustawy uwzględniający poprawki wynikające z uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania został przekazany resortom do ponownych uzgodnień. Protokół rozbieżności z zestawieniem nieuwzględnionych uwag jest załącznikiem do niniejszego pisma.

Informacja o stanowisku organu wnioskującego wobec opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt ustawy został zaopiniowany negatywnie przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego w dniu 12.10.2022 r. Główne zastrzeżenia KWRiST dotyczyły niejasnej sytuacji odnośnie możliwości sfinansowania reformy ze środków KPO, oraz zbyt krótkiego terminu wprowadzenia reformy (przede wszystkim termin uchwalenia przez gminy planów ogólnych do końca 2025 r. – termin wskazany jako kamień milowy KPO).

Oprócz tego strona samorządowa zgłaszała uwagi do poszczególnych rozwiązań w formie pisemnej, a także na kilku spotkaniach roboczych z Departamentem Planowania Przestrzennego. Część uwag zgłaszanych przez stronę samorządową została uwzględniona.

Uwagi nieuwzględnione dotyczyły różnych zagadnień ogólnych m.in. formy przeprowadzenia reformy planowania przestrzennego jako zmiany obowiązującej ustawy i propozycji opracowania nowej ustawy obejmującej całość zagadnień planowania przestrzennego. Propozycja ta była rozważana na etapie prekonsultacji założeń do projektu ustawy i po analizie różnych opinii zdecydowano, mając na uwadze zakończone niepowodzeniem wieloletnie prace legislacyjne nad Kodeksem Urbanistyczno-Budowlanym, że wprowadzanie zmian w planowaniu przestrzennym metodą ewolucyjną nie spowoduje utrudnień w procesie budowlano-inwestycyjnym i nie

sparaliżuje pracy samorządów. Wprowadzanie zmian w sposób ewolucyjny pozwala również na sukcesywne wprowadzanie kolejnych etapów cyfryzacji planowania przestrzennego.

Wśród uwag nieuwzględnionych znalazły się również uwagi dotyczące zagadnień, dla których strona samorządowa przedstawiała odmienne propozycje rozwiązania (np. zakres konsultacji społecznych, opłata planistyczna i adiacencka).

Z wyrazami szacunku

Olga Semeniuk
/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

Podstawa prawna

§ 53 i 54 Uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. 2022 r. poz. 348)

Załączniki

1. Projekt.
2. OSR.
3. Uzasadnienie.
4. Projekt załącznika nr 1 do rozporządzenia wykonawczego.
5. Protokół rozbieżności.
6. Raport z konsultacji publicznych i opiniowania
7. Lista kontrolna osiągnięcia interoperacyjności przez system teleinformatyczny regulowany przez projekt
8. Tabela legislacyjna.

Sprawę prowadzi: Anna Herman
E-mail: anna.herman@mrit.gov.pl
Telefon: 22 411 98 22